

Budgetaftale

Skanderborg Kommunes Budget 2025-2028

- En grøn kommune
- Danmarks smukkeste
- Frivillighed og fællesskaber
- Et godt sted at bo – med plads til alle

*Himmelbjergtårnet 150 år i 2025.
Foto: Per Bille*

Skanderborg
Kommune

Budgetaftale

- Skanderborg Kommunes Budget 2025-2028

Forligskredsen bestående af Socialdemokratiet, Venstre, Det Konservative Folkeparti, SF, Det Radikale Venstre, Danmarksdemokraterne, Enhedslisten, Alternativet, løsgænger Malene Ringberg og løsgænger Ole Drøgemüller har den 5. september 2024 indgået aftale om Budget 2025-2028.

Indledning

Niveauet for den kommunale velfærd er fastholdt i Budget 2025-2028. Budgettet er øget på velfærdsområderne med ekstra godt 100 mio. kr. frem mod 2028 for at imødegå den demografiske udvikling.

Driftsbudgettet er i balance. Dog har forligskredsen valgt at omprioritere en række udgifter. Budgettet indeholder således både udvidelser og reduktioner.

En samlet oversigt over alle forandringer kan ses sidst i budgetaftalen. Budgettets samlede økonomi fremgår af ”Bilag 1 Samlet økonomi og budgetoversigt.”

Budgetaftalen rækker ind over næste års budgetaftale. Forligskredsen er enige om, at næste års budgetproces starter i Byrådet, når økonomiaftalen er kendt i juni 2025, hvis der måtte være behov for det.

Budgetlægningen for 2026 indeholder derfor ikke en proces med nye forslag til udvidelser i udvalgene, udarbejdelse af et nyt handlekatalog etc.

Forligskredsen er også enige om, at eventuelle ændringer laves i enighed. Derudover indstilles det, at bloktilskud til implementering af nationale reformer i budgetårene 2025 og 2026 tilføres de respektive fagområder i lighed med i år, hvor der er indarbejdet 6,5 mio. kr. til implementering af ældreformen. Endelig er det aftalt, at der ikke holdes budgetseminar over to dage i 2025.

Byrådet har med ”Udviklingspolitikken 2022-2025” formuleret visionen *Mennesker møder Mennesker – i Danmarks smukkeste kommune*. Budgetaftalen fastlægger de økonomiske rammer for udviklingspolitikken og udpeger fire vigtige pejlemærker:

- En grøn kommune
- Danmarks smukkeste
- Frivillighed og fællesskaber
- Et godt sted at bo – med plads til alle

En grøn kommune

Forligskredsen ønsker at styrke den grønne omstilling og sikre realiseringen Byrådets ambitiøse klima- og miljømål. Derfor afsætter forligskredsen yderligere 1,0 mio. kr. årligt oveni i de midler, der tidligere er afsat. Det skal i første omgang sikre administrativ kraft til at realisere Byrådets ambitioner for opstilling af vedvarende energianlæg og andre tiltag, samtidig med at den grønne trepartsaftale kan udmøntes. Overskydende midler kan anvendes bredt til den grønne omstilling. Det vil betyde, at der i budgetperioden samlet set er afsat over 20 mio. kr. øremærket til den grønne omstilling.

Den grønne trepartsaftale

Den grønne trepartsaftale rummer potentiale til at understøtte Byrådets ambitioner for både klima og vandmiljø. Det er endnu uklart, hvordan aftalen kan realiseres i kommunerne. Forligskredsen er derfor enig om at være på forkant med udviklingen og har valgt at prioritere midler til det kommende arbejde.

Handlingsplan

Forligskredsen har fokus på, at kommunens opgaveløsning understøtter den grønne omstilling bedst muligt, og at der udarbejdes en konkret handlingsplan for det videre arbejde. Heri indgår mulighederne for jordopkøb, ligesom rent vandmiljø i vores mange bække, åer og søer er en vigtig prioritet. Forligskredsen er også opmærksom på vigtigheden af arbejdet omkring Gudenå-planen.

Vedvarende energianlæg

Forligskredsen lægger vægt på den fortsatte udrulning af vedvarende energianlæg, således at ambitionen om at producere grøn el svarende til hele kommunens forbrug inden 2030 kan realiseres.

Forligskredsen bemærker, at der aktuelt er tilstrækkelige administrative ressourcer til den videre planlægning af vedvarende energianlæg, så den nødvendige fremdrift i den grønne omstilling sikres. Forligskredsen vil følge op på dette i budgetperioden.

Styrket biodiversitet

Styrket biodiversitet og mere natur er en prioritet. Det er ambitionen, at initiativer som vedvarende energianlæg, skovrejsning og lavbundsprojekter kan øge naturindhold og biodiversitet bredt i kommunen. Skovrejsning rummer særligt mulighed for multifunktionalitet, og her vil der være fokus på at sikre rent grundvand og styrke rekreative muligheder i form af folkeskov og sundhedsskov. Forligskredsen ser også gode muligheder i, at borgerdrevne initiativer som kogræsserlaug kan realiseres på kommunal jord.

Danmarks smukkeste

Skanderborg Kommune er velsignet med mange grønne områder samt søer, åer og vandløb. I den forbindelse forpligter titlen for Skanderborgs turismeindsats ”Danmarks Smukkeste”. Såvel turister som kommunens egne borgere skal have øget adgang til aktiviteter i de smukke skove, søer og kulturlandskaber i Skanderborg Kommune.

Skanderborg Byråd ønsker at sikre en aktiv indsats for at fremme den rekreative kvalitet af vores lokale natur både på land og i vand til glæde for alle. Naturen skal i endnu højere grad bruges til fritidsaktiviteter. Byrådet har desuden et ønske om, at en større del af kommunens forskellige tilbud og aktiviteter foregår i eller tæt på naturen.

Der skal ske en fortsat udvikling af indsatsen Danmarks Smukkeste - med tætte forbindelser mellem kultur, detailhandel og turisme i hele kommunen - og til gavn for både turister og

kommunens borgere. Som et eksempel herpå skal Himmelbjergtårnets 150-års jubilæum i 2025 markeres i et samarbejde med Ry+ og Tårnkomiteen. Muligheden for strategisk udvikling af turisterhvervet udforskes i forhold til Kommuneplanen, hvor det skal undersøges, om der kan findes plads til en mulig ferieby indenfor kommunegrænsen.

Frivillighed og fællesskaber

Der er en meget stærk frivillighedskultur på det kulturelle område præget af flagskibe som SmukFest, Sølund Musikfestival, Skanderborg Museum og lokalarkiver og Di Hellige Slønglers Klup. Hertil kommer de mange aktive frivillige i eksempelvis de foreningsdrevne biografteater, kulturhuse og spillesteder, forenings- og forsamlingshuse og de mange andre steder og aktiviteter, som kun eksisterer på grund af et stort frivilligt engagement i det kulturelle liv i kommunen. Forligskredsen ønsker at udforske og udvikle potentialerne i kulturens muligheder for at styrke trivsel både for unge og ældre. Muligheden for at oprette et *Center for Kulturens Frivillighed* med udgangspunkt i FLOK skal derfor afsøges.

Nye faciliteter inden for kultur-, fritids- og idrætsområdet

De fysiske rammer for fællesskaberne i hele kommunen styrkes bl.a. skal Fælleden som idrætscenter opprioriteres med yderligere midler i årene 2026 og 2027. Ligeledes prioriteres midler til en multianvendelig hal i tilknytning til den nye skole og hallerne i Ry i 2031. Ry Sejlklubs indsats for at etablere et egentligt sejlsportscenter understøttes i 2026.

Forligskredsen ønsker at prioritere yderligere anlægsinvesteringer i den nordlige del af kommunen - mere præcist i Galten/Skovby med et særligt fokus på kultur-, fritids- og idrætsfaciliteter. Derfor afsættes 25 mio. kr. i 2029 og 25 mio. kr. i 2030.

Forligskredsen ønsker en borgerinddragende proces, hvor der skal arbejdes med ønsker til, hvordan midlerne bruges bedst til et eller flere markante projekter – eventuelt i tilknytning til Klank Idrætscenter.

Der skal udarbejdes et kommissorium, der beskriver hvordan processen planlægges, så der sikres den nødvendige brede inddragelse af lokalsamfundet og det lokale foreningsliv m.v. Kommissoriet skal godkendes i Byrådet i anden halvdel af 2025.

Lokal medfinansiering skal undersøges og beskrives og evt. tilsagn fra fonde, virksomheder eller andet vil kunne indgå som et element i den samlede prioritering. De forventede driftsomkostninger og finansieringen heraf skal ligeledes beskrives, så det kan indgå i prioriteringen.

Den borgerinddragende proces skal være afsluttet, så afrapporteringen kan danne grundlag for den politiske beslutning om den konkrete udmøntning af midlerne, som skal ske i anden halvdel af 2026.

Fornyelse af puljer til gavn for fællesskaber

Kulturpuljen, landdistriktpuljen og fællesskabspuljen skal samles til to puljer, som kan understøtte kulturelle initiativer og lokale udviklingsprojekter i hele kommunen. Den nærmere udformning heraf og kriterier for fordeling af midler m.v. skal fastlægges i dialog med de relevante parter og politiske udvalg. Samlet reduceres puljesummen med 400.000 kr. årligt, idet der i et vist omfang også har været uforbrugte midler gennem årene.

Et godt sted at bo – med plads til alle

En folkeskole med plads til flere

Inklusion i folkeskolen er en vedvarende udfordring - også i Skanderborg Kommune. Der er behov for at have fokus på at fremme motiverende og varierede læringsmiljøer, som er befordrende for inkluderende fællesskaber, således at flest mulige børn har mulighed for at deltage i alment regi.

Skolernes budgetramme blev i budget 2024-27 løftet via en øget á-pris pr. elev med 4 mio. kr. i 2024 stigende til 6 mio. kr. i 2025, 8 mio. kr. i 2026 og 10 mio. kr. i 2027 og fremefter. Den øgede tildeling har til formål at fremme skolernes muligheder for at arbejde med trivsel, læring og fællesskabsdannende aktiviteter. Skolernes muligheder for at arbejde med tidlig indsats for børn og unge i begyndende mistrivsel er således styrket. Der er samtidig tilført 7,8 mio. kr. årligt til det specialiserede område indenfor Børn og Unge i 2024 og frem i forbindelse med 2. budgetopfølgning, hvoraf ekstra midler til kommunens specialundervisning udgør den største del.

Med budgetaftalen opprioriteres mulighederne for forebyggende indsatser indenfor almenområdet yderligere. Der etableres en pulje på 4 mio. kr. årligt fra 2026 til finansiering af nye lokalt initierede indsatser i forhold til at fremme inklusionsarbejdet. De enkelte skoler kan søge midler til etablering af mellemformer eller lignende tiltag, der understøtter de specialpædagogiske indsatser.

Samtidig styrkes PPR i budgetperioden med 300.000 kr. i 2025, 1,5 mio. kr. i 2026 og 1,650 mio. kr. årligt fra 2027 for at fastholde rammerne for det forebyggende arbejde i takt med, at børnetallet stiger.

Der iværksættes samtidig en analyse, der samler erfaringer, som skal afdække potentialerne i at prioritere ressourcerne bedre med fokus på forebyggende indsatser på almenområdet, herunder gennem en øget brug af mellemformer.

Forligskredsen ønsker at sikre, at taksten pr. elev i kommunens specialtilbud modsvarer de faktiske udgifter. Derfor skal analysen også indeholde en afdækning af, hvorledes man kan sikre dette indenfor den eksisterende budgetramme på specialområdet. Det indebærer, at den nuværende mulighed for mertildeling udover taksten pr. elev bortfalder. Det nærmere arbejde for analyserne tilrettelægges i Børne- og Ungdomsudvalget.

Nyt perspektiv på det specialiserede voksenområde

Budgetaftalen er en kickstart til at få moderniseret og nytænkt området - både hvad angår forebyggende tilbud til borgerne - og opdatering af de fysiske rammer i kommunens botilbud. Der er enighed om at opstarte en 10 års plan, således at kommunen på sigt har de bedst egnede og tidssvarende tilbud.

De specialiserede socialområder har de seneste år udfordret den kommunale økonomi og der er hvert år sket en stor stigning i udgifterne uden at øge kvaliteten for borgerne. Det vil Byrådet forsøge at ændre med en langsigtet plan for området. For at have et godt udgangspunkt for den langsigtede plan er budgettet på det specialiserede voksenområde tilført 9,4 mio. kr. årligt fra 2024 og frem.

Afdækning af mulighed for madlavning på plejecentre

I forbindelse med opførelse af de kommende plejecentre skal det afprøves, om der indenfor de afsatte rammebeløb for byggeriet og den vedtagne borgerbetaling kan laves mere mad på stedet, så der tilsvarende modtages mindre mad fra det centrale produktionskøkken. Hvis madkoncept på flere af kommunens plejehjem skal ændres, skal det vedtages af Byrådet.

Strukturplaner i centerbyerne og fokus på blandede boligformer

Forligskredsen er enige om, at det kommende kommuneplansarbejde skal skabe rammer for udviklingen af kommunens hovedby Skanderborg, fire centerbyer Galten/Skovby, Låsby, Ry og Hørning samt landsbyerne. Som en del af kommuneplanarbejdet skal der udarbejdes strukturplaner, der går tættere på, hvordan udvikling, vækst og konsekvenserne i forhold til infrastrukturen skal finde sted i hovedbyen og de fire centerbyer.

Forligskredsen ønsker et bredt og mangfoldigt boligudbud med gode rammer for fællesskaber i vores byrum og boligområder. Heri indgår at skabe mulighed for ny boligudvikling i form af tiny houses, tilsvarende mindre boligenheder og andelsboliger. Derudover udpeges område til kolonihaver i forbindelse med den igangværende kommuneplanrevision.

Sikre veje i hele kommunen

Budgettet til forbedring af trafikikkerheden på skoleveje samt trafikdæmpede foranstaltninger i landsbyer og byområder hæves med 0,5 mio. kr. årligt i budgetperioden. Herved styrkes rammerne for konkrete indsatser i hele kommunen. Forligspartierne lægger vægt på, at den konstruktive dialog med Landsbyfællesskabet om trafikforanstaltninger i landsbyerne i regi af Klima-, Miljø- og Planudvalget fortsætter. Forligspartierne har fokus på at sikre en god infrastruktur i hele kommunen og er enige om prioriteringen af midlerne afsat til cykelstier i de kommende år, herunder etablering af supercykelsti for 4,5 mio. kr. i samarbejde med Silkeborg Kommune og som et led i udbygning af et østjysk netværk af supercykelstier. Der er endvidere afsat 0,5 mio. kr. årligt til etablering af cykelspor.

Adelgade Nord

Forligspartierne er enige om at afsætte 10 mio. kr. til udvikling af den nordlige del af Adelgade, i forlængelse af færdiggørelsen af den sydlige del. Den nordlige del af Adelgade skal udvikles efter samme principper som den sydlige del. Der skal ligge en plan for omdannelsen til Byrådets drøftelse i 2026 inkl. overvejelser om den broforbindelse mellem Bybadet og Lille Nyhavn, som fremgår af Politikken for Skanderborg Midtby / Heslig Smuk. Forligspartierne er enige om at undersøge mulighederne for at lånefinansiere omdannelsen tilsvarende Adelgade Syd projektet.

Oversigt over forandringer vedtaget i Budget 2025-2028

De forandringer vedrørende driften, som er vedtaget med budgetaftalen for Budget 2025-2028, præsenteres kort i det følgende.

Forandringerne er inddelt i følgende overordnede kategorier:

- Forandringer, der medfører budgetudvidelser
- Forandringer, der medfører øgede indtægter
- Forandringer, der medfører budgetreduktioner
- Forandringer, der gennemføres inden for den eksisterende budgetramme.

Forandringer, der medfører budgetudvidelser

Tværgående

1. Etablering af tværgående natteteam

Der etableres et tværgående natteteam, som skal servicere borgere med behov for støtte om natten på Kjærsholm, Toftegårdsvej, Vestervej og borgere i eget hjem, der modtager udvidet fleksibel bostøtte. Forandringen er en del af det nye perspektiv på det specialiserede voksenområde.

(Budgettet forøges med 750.000 kr. i 2026 og 1,5 mio. kr. årligt fra 2027)

2. Udbredelse af boligsocialt arbejde i Højvangen og andre almene boligområder i kommunen

Der har over de senest 16 år været helhedsplaner i Højvangen – finansieret af Landsbyggefonden, Skanderborg Andelsboligforening, Midtjysk Boligselskab og Skanderborg Kommune. Helhedsplanen udløber i 2025, hvorefter budgetbeløbet bortfalder. Forligskredsen ønsker, at den boligsociale indsats skal fortsætte, hvorfor der i årene 2026-2028 prioriteres 1,2 mio. kr. årligt til opgaven. Inden for rammerne af den boligsociale indsats, skal indsætterne i den kommende periode gerne suppleres med initiativer, der skal modvirke ulighed i sundhed. De initiativer, der har vist sig mest effektfulde i Højvangen fastholdes og skal forsøges udbredt til andre udvalgte boligområder, der kan omfattes af en boligsocial helhedsplan. De deltagende boligorganisationer forudsættes at bidrage økonomisk til den fortsatte boligsociale indsats. (Budgettet forøges med 1,2 mio. kr. årligt fra 2026)

Demokrati

3. IT-understøttelse til Seniorrådsvalg

IT-understøttelse til diverse valg har været i udbud. Den nye leverandør udvikler ikke en valgløsning til valg til senior- eller ældreråd, som tidligere har været leveret af KMD. Kommunerne skal derfor tilkøbe en valgløsning, der understøtter valg til senior- eller ældreråd. Forandringen indebærer, at der afsættes yderligere midler til IT-understøttelse af Seniorrådsvalget. Forandringen bidrager dermed også til en mere tidssvarende gennemførelse af valget. (Budgettet forøges med 150.000 kr. i 2025)

Personale

4. Tiltrækning og tilknytning til en attraktiv arbejdsplads med gode muligheder for fleksibilitet

Indsætser omkring fastholdelse og rekruttering blev igangsat med Budget 2022 og med den tilhørende "Handleplan for tiltrækning og tilknytning" fra november 2022. Handleplanen skal styrke ledelsesinformation om omkring personaleforhold og sikre, at de initiativer, der tages på arbejdspladserne i forhold til udvikling af arbejdsformer, arbejdstid mv. understøttes, og at de gode erfaringer anvendes på tværs i organisationen. I Budget 2022 blev der afsat budget i en treårig periode. Med forandring afsættes budget i yderligere et år. (Budgettet forøges med 800.000 kr. i 2026)

Sundhedsfremme og forebyggelse

5. Tildeling af flere midler til kræftrehabilitering

Der tildeles flere midler til kræftrehabilitering svarende til yderligere ca. 1/2 årsværk til opgaven. Tildelingen foretages for at undgå varige reduktioner i serviceniveauet for kræftrehabilitering samt afledte effekter på øvrige indsatser - eksempelvis afklarende samtaler og sundhedssamtaler for andre målgrupper. (Budgettet forøges 300.000 kr. årligt fra 2025)

6. Ekstra besøg af Sundhedsplejen i 4. klasse

Den forebyggende indsats og arbejdet med understøttelsen af børnene og de unges trivsel, velfærd og sundhed styrkes med et ekstra besøg af Sundhedsplejen. Sundhedsplejens besøg i skolerne udvides med et besøg af Sundhedsplejersken i 4. klasse, således at der vil være 3 samtaler med Sundhedsplejersken i løbet af børnene og de unges skoletid. Besøget vil være et supplement til de to lovbestemte besøg i ind- og udskolingen og følger Sundhedsstyrelsens anbefalinger.

(Budgettet forøges med 390.000 kr. årligt fra 2025)

Klima og Energi

7. Grøn omstilling og udmøntning af den grønne trepartsaftale

Forligskredsen ønsker at styrke den grønne omstilling og sikre realiseringen af Byrådets ambitiøse klima- og miljømål. Derfor afsætter forligskredsen yderligere 1,0 mio. kr. årligt oveni i de midler, der tidligere er afsat. Det skal i første omgang sikre administrativ kraft til at realisere Byrådets ambitioner for opstilling af vedvarende energianlæg og andre tiltag, samtidig med at den grønne trepartsaftale kan udmøntes. Overskydende midler kan anvendes bredt til den grønne omstilling. Den grønne trepartsaftale rummer potentialer for at understøtte Byrådets ambitioner for både klima og vandmiljø - men det er endnu uklart, hvorledes aftalen skal realiseres i kommunernes. Forligskredsen er enige om at være på forkant med udviklingen og vil prioritere, at der er de nødvendige administrative ressourcer til at løfte denne opgave.

(Budgettet forøges med 1 mio. kr. årligt fra 2025)

Natur og miljø

8. Revision af vandløbsregulativer

Der er et stort behov for at revidere Skanderborg Kommunes vandløbsregulativer. Der afsættes med forandringen ressourcer til brug for revision af kommunens vandløbsregulativer.

(Budgettet forøges med 340.000 kr. i 2025 og 288.000 kr. årligt fra 2026)

Skoler og pædagogiske fritidstilbud

9. Fremme inklusionsarbejdet ved etablering af mellemformer og lignende tiltag

Med budgetaftalen opprioriteres mulighederne for forebyggende indsatser indenfor almenområdet yderligere. Der etableres en pulje på 4 mio. kr. årligt fra 2026 til finansiering af nye lokalt initierede indsatser i forhold til at fremme inklusionsarbejdet. De enkelte skoler kan søge midler til etablering af mellemformer eller lignende tiltag, der understøtter de specialpædagogiske indsatser under forudsætning om egen medfinansiering med tilsvarende beløb.

Der iværksættes samtidig en analyse, der samler erfaringer/handlinger, som skal afdække mulighederne og potentialerne i at prioritere og anvende de samlede midler til specialområdet anderledes, således at man styrker indsatser på almenområdet, herunder gennem en øget brug af mellemformer.

(Budgettet forøges med 4 mio. kr. årligt i tre år fra 2026 til 2028)

Børn og unge med særlige behov

10. Familien i Fokus

Forligspartierne er enige om at permanentgøre projektet Familien i Fokus, som omhandler et intensiveret samarbejde mellem myndighedsrådgivere og familier i børnehandsager. Indsatsen har vist en høj grad af tilfredshed hos familierne i samarbejdet med rådgiverne samt en øget trivsel i familierne og tillid mellem familier og rådgivere.

(Budgettet forøges med 750.000 kr. i 2025 og 1,5 mio. kr. årligt fra 2026)

11. Løft af budgetrammen i PPR

Som konsekvens af et øget opgavepres på grund af stigende mistrivsel hos børn og unge, sker der et løft af budgettet til PPR (pædagogisk, psykologisk rådgivning).

(Budgettet forøges med 300.000 kr. i 2025, 1,5 mio. kr. i 2026 og 1,650 mio. kr. årligt fra 2027)

Ældre

12. Caféerne på plejecentrene som katalysator og arena for fællesskab blandt  ldre

Forandringen skal sikre, at borgere fra lokalområdet anvender de åbne cafeer og aktivitetsområder på plejecentrene, og at flere dermed indgår i fællesskaber, der understøtter den fysiske og mentale sundhed. Dette skal dels ske ved at styrke frivillighed og samskabelse på plejecentrene i forhold til afvikling af aktiviteter, dels ved at tilbyde mad i cafeerne, s  der kan dannes relationer over fællesspisning.

(Budgettet forøges med 2,161 mio. kr.  rligt fra 2025)

13. Kompensation for strukturel ubalance i udgifter til personaleforsikringer grundet et stigende antal medarbejdere i plejedistrikterne

Et stigende antal medarbejdere har medført en strukturel ubalance i budgettildelingen til personaleforsikringerne i plejedistrikternes. Med forandringen kompenseres plejedistrikterne for den strukturelle udfordring.

(Budgettet forøges med 1,5 mio. kr.  rligt fra 2025)

Kultur og fritid

14. Sølund Musik-Festival - et lys i m rket for mennesker med udviklingshandicap

Sølund Musik-Festival har søgt om tilskud på 150.000 kr.  rligt svarende til det beløb, der var afsat i den tidligere aftale. Der afsættes med forandringen 150.000 kr.  rligt til tilskud til Sølund Musik-Festival

(Budgettet forøges med 150.000 kr.  rligt fra 2025)

15. Forøgelse af driftsbudgettet til Di Heslige Slønglers Klup

Sl ngeldagene har jupileum i 2025. Der afsættes med forandringen bevilling til fortsat afholdelse af Sl ngeldage, også fra 2026 og frem.

(Budgettet forøges med 375.000 kr.  rligt fra 2026)

16. Grundlovsfest på Himmelbjerget, Hotel Democracy.

Der afsættes med forandringen bevilling til afholdelse af Grundlovsfest på Himmelbjerget den 5. juni.

(Budgettet forøges med 50.000 kr.  rligt fra 2025)

17. Danmarks Smukkeste, herunder støtte til Himmelbjerget 150  r

Med forandringen sikres en fortsat udvikling af turismeindsatsen Danmarks Smukkeste, og som et element heri sættes i 2025 fokus på Himmelbjergt rnets 150 års jubilæum.

(Budgettet forøges med 500.000 kr.  rligt fra 2025)

18. Landdistriktspuljen

Som et led i fornyelsen af puljer til gavn for fællesskabet, og det tilpasningsarbejde det vil medføre, tilføres landdistriktspuljen (de nye puljer) ekstra midler i 2026. Kultur, Fritids- og Idrætsudvalget og Klima, Plan- og Miljøudvalget drøfter retningslinjer mv. For de to nye puljer, så det sikres, at der fortsat kan søges om midler til fællesskabsfremmende tiltag både i byerne og i landsbyer.

(Budgettet forøges med 800.000 kr. i 2026)

Administration

19. Ekstra ressourcer til virksomhedsområdet

Der ansættes med forandringen yderligere en medarbejder til sagsbehandling af miljøgodkendelser på virksomhedsområdet, Natur og Miljø.

(Budgettet forøges med 650.000 kr.  rligt fra 2025)

20. Veterankoordinatorfunktionen

Veterankoordinator funktionen styrkes således at der kan afholdes flere trygge fællesskabsevents forbeholdt veteraner. Det kan f.eks. være Safe Zone arrangementer. Indsatserne skal ske i et samarbejde mellem foreninger i kommunen, veteraner og veterankoordinator.

(Budgettet forøges med 200.000 kr. årligt fra 2025)

Forandringer, der medfører øgede indtægter

Økonomi

21. Reduktion af buffer afsat i 2027 til efterregulering af selvbudgettering i 2024

Den økonomiske redegørelse ultimo august 2024 forventer nu, at det kommunale skattegrundlag i 2024 vil stige med yderligere 5 mia. kr. i forhold til maj prognosen. Da det var august prognosen 2023, der lå til grund for Skanderborg Kommunes valg af selvbudgettering, vurderer forligskredsen, at det vil være forsvarligt at nedsætte den afsatte buffer med 15 mio. kr. til i alt 6,7 mio. kr.

(Budgettet nedsættes med 15 mio. kr. i 2027)

22. Ekstraordinært finansieringstilskud

Regeringens finanslovsforslag indeholder et ekstraordinært finansieringstilskud til kommunerne på 1,8 mia. kroner. Skanderborg Kommune får kun del i den del af de 1,8 mia. kr. der fordeles efter indbyggertal. Skanderborg Kommune får således 5 mio. kr. i 2025.

(Indtægtsbudgettet forøges med 5 mio. kr. i 2025)

Forandringer, der medfører budgetreduktioner

Personale

23. Harmoniseret anvendelse af Learning Management Systems (LMS)

I dag håndteres kommunens læringsaktiviteter såsom webinarer, e-læringskurser, fysiske kurser osv. i flere forskellige digitale systemer. Ved at skifte til ét samlet Learning Management System (LMS) kan alle organisationens udbud af e-læring, kursustilbud og læringsaktiviteter samles i ét system, hvilket gør at omkostningerne hertil kan reduceres.

(Budgettet reduceres med 50.000 kr. årligt fra 2027)

Udviklingspolitik, kommuneplan og lokalplaner

24. Justering af midler til arkitektur

Reduktion af budget til Arkitekturpolitik med 60.000 kr.

(Budgettet reduceres med 60.000 kr. årligt fra 2025)

Sundhedsfremme og forebyggelse

25. Budgetreduktion Tandplejen – rammebesparelse

Tandplejens budget tilpasses det aktuelle aktivitetsniveau og reduceres således med 500.000 kr.

(Budgettet reduceres med 500.000 kr. årligt fra 2025)

26. Udgiftsreduktion på vederlagsfri fysioterapi

Udgiftsreduktion på vederlagsfri fysioterapi pga. mulighed for afvikling af demografipulje, som følge af ny overenskomst om vederlagsfri fysioterapi.

(Budgettet reduceres med 330.000 kr. i 2025, 665.000 kr. i 2026 og 1,007 mio. kr. årligt fra 2027)

27. Reduktion af midler til digital fællesskabsplatform

Der er afsat midler til drift af en digital fællesskabsplatform. Oprindeligt var det tanken at etablere "Genlyd", men siden er det besluttet i stedet at anvende den landsdækkende platform Boblberg, hvilket er en billigere løsning. I opstarten blev det overvejet at tilkøbe ekstra funktioner, men det er nu vurderingen, at disse tilkøb ikke er nødvendige. Det medfører, at løsningen kan driftes for 100.000 kr. mindre end det hidtil afsatte.

(Budgettet reduceres med 100.000 kr. årligt fra 2025)

Natur og miljø

28. Forhøjelse af brugerbetaling på Skimminghøj kanolejrplads

Brugerbetaling ved overnatning på Skimminghøj kanolejrplads i Ry. Taksten forhøjes fra kr. 35 til 75 kr. pr. overnatning pr. person, når de nye faciliteter tages i brug. Det skal sikres, at udenlandske overnattende gæster også kan betale.

(Indtægtsbudgettet forøges med 25.000 kr. årligt fra 2025)

29. Frivillig betaling for autocamperovernatning ved Knudsø

Med forandringen indføres en mulighed for frivillig betaling på 100 kr. pr. overnatning for overnatning med autocampere ved Knudsø. Det skal sikres, at udenlandske overnattende gæster også kan betale.

(Indtægtsbudgettet forøges med 5.000 kr. i 2025, 10.000 kr. i 2026, 15.000 kr. i 2027 og 20.000 kr. i 2028)

30. Halvering af midler til kondemneringssager

Budgettet tilpasses det aktuelle aktivitetsniveau.

(Budgettet reduceres med 100.000 kr. årligt fra 2025)

31. Reduktion af pleje af grønne arealer

Reduceret pleje af grønne arealer: græsarealer, beplantninger og grusstier i udvalgte parker og grønne områder.

(Budgettet reduceres med 100.000 kr. årligt fra 2025)

32. Puljer til gavn for fællesskaber

Kulturpuljen, landdistriktpuljen og fællesskabspuljen skal samles til to puljer, som kan understøtte kulturelle initiativer og lokale udviklingsprojekter i hele kommunen. Den nærmere udformning heraf og kriterier for fordeling af midler m.v. skal fastlægges i dialog med de relevante parter og politiske udvalg. Samlet reduceres puljesummen med 400.000 kr. årligt, idet der i et vist omfang også har været uforbrugte midler gennem årene jf. beskrivelsen vedr. Landdistriktpuljen ovenfor.

(Budgettet reduceres med 400.000 kr. årligt fra 2025)

Vej og trafik

33. Reduktion af udgifter til drift og reparation af vejbelysning

I forbindelse med nyt udbud og effektivisering på drift og vedligeholdelse af vejbelysning er det lykket at opnå en billigere aftale. Driftsbudgettet for drift og vedligeholdelse af vejbelysning reduceres med 500.000 kr. fra 2025 og frem.

(Budgettet reduceres med 500.000 kr. årligt fra 2025)

Erhverv, turisme og internationalt samarbejde

34. Reduktion i midler til Business Region Aarhus

Reduktion i Skanderborg Kommunes tilskud til Business Region Aarhus-samarbejdet som følge af aftale mellem medlemskommunerne om at nedsætte kontingentet.

(Budgettet reduceres med 130.000 kr. i 2025 og 65.000 kr. årligt fra 2026)

Dagtilbud til 0-6-årige

35. Afvikling af Naturbussen

Udviklingen i kapaciteten på dagtilbudsområdet gør, at Naturbussen ikke er nødvendig som en del af løsningen af kapaciteten fra 2025. Der gives mulighed for, at en eller flere kommunale dagtilbud kan overtage bussen, dog skal de selv afholde driftsudgifterne. (Budgettet reduceres med 325.000 kr. i 2025 og 650.000 kr. årligt fra 2026)

Skoler og pædagogiske fritidstilbud

36. Bortfald af mertildeling til specialskoler og alment skoler med specialklasserækker

Specialskoler og alment skoler med specialklasserækker har aktuelt mulighed for i en periode at modtage op til 50 % oveni den fastsatte takst pr. barn med baggrund i en konkret vurdering af det enkelte barns behov og skolens mulighed for at løse opgaven omkring barnet. Med forandringen bortfalder denne mulighed, hvilket betyder, at specialskoler og alment skoler med specialrækker fremover modtager den fastsatte takst for specialundervisning eller anden specialpædagogisk bistand. Der igangsættes en analyse af, hvorledes man indenfor eksisterende budgetramme på specialområdet sikre, at taksten pr. elev modsvarer de faktiske udgifter.

(Budgettet reduceres med 1,042 mio. kr. i 2025 og 2,5 mio. kr. årligt fra 2026)

37. Varetagelse af klubtilbud i Hørning på Sommerbæk Børnehus og Skole fra 2027

Byrådet besluttede på deres møde den 1. marts 2023, at klubtilbuddet i Hørning fra 2027 varetages på Sommerbæk Børnehus og Skole. Dette medfører en besparelse på ledelse og husleje.

(Budgettet reduceres med 271.000 kr. i 2027 og 650.000 kr. årligt fra 2028)

Børn og unge med særlige behov

38. Reorganisering af SSP-området

SSP-funktionen forestår det tværfaglige kriminalitetsforebyggende, opsøgende og tryghedsskabende arbejde. Budgettet til SSP reduceres via en omlægning og reorganisering af indsatsen med 150.000 kr. i 2026 stigende til 300.000 kr. i 2027 og frem.

(Budgettet reduceres med 150.000 kr. i 2026 og 300.000 kr. årligt fra 2027)

Ældre

39. Øget brug af velfærdsteknologi

For at sikre bæredygtig velfærd også i de kommende år med flere ældre og vanskeligheder med at have nok ansatte, er der et ønske om at øge borgernes mestringsevne og selvhjulpethed gennem øget brug af velfærdsteknologi og små personlige hjælpemidler. Det kan være brug af robotstøvsugere, øjendryppere, medicinhuskere og lign. På den baggrund nedsættes budgettet til personlig pleje og praktisk hjælp og den nuværende ordlyd i kvalitetsstandard omkring velfærdsteknologi og hjælpemidler fastholdes.

(Budgettet reduceres med 300.000 kr. i 2025 og 600.000 kr. årligt fra 2026)

40. Tilpasning af budgetrammen på hjælpemiddelområdet

Der har siden 2022 været et økonomisk overskud på hjælpemiddelområdet, som er øget år for år. Budgetrammen tilpasses med 1 mio. kr. i 2025 og frem.

(Budgettet reduceres med 1 mio. kr. årligt fra 2025)

41. Reduktion i udbringning af mad til egen bolig (frit valg)

Mulighed for udbringning af mad i egen bolig (frit valg) reduceres fra to gange ugentligt til én gang ugentligt. Kommunen er ikke forpligtet til at levere mad to gange ugentligt, og der er således tale om en kan-opgave. Budgettet til udbringning af mad fra Vores Køkken reduceres med 280.000 kr. i 2025 og 370.000 kr. årligt fra 2026. Budgettet til godkendt privat leverandør reduceres med 75.000 kr. i 2026 og 100.000 kr. årligt fra 2027 med udgangspunkt i det nuværende antal modtagere.

(Budgettet reduceres med i alt 280.000 kr. i 2025, 445.000 kr. i 2026 og 470.000 kr. årligt fra 2027)

42. Harmonisering af brugerbetaling for madservice mellem handicap- og ældreområdet

Med forandringen harmoniseres brugerbetalingen for madservice for borgere på plejecentre og borgere på tilbuddene på handicapområdet, der modtager mad fra Vores Køkken.

(Indtægtsbudgettet forøges med 150.000 kr. i 2025 og 200.000 kr. årligt fra 2026)

43. Nødkald og elektroniske låse - skærpet bevillingspraksis

Skærpet bevillingspraksis til nødkald og elektroniske låse efter Servicelovens § 112.

(Budgettet reduceres med 160.000 kr. i 2025 og 335.000 kr. årligt fra 2026)

44. Fastholdelse af nuværende niveau for selvvalgte aktiviteter i hjemmeplejen – klippekort

Puljen til selvvalgte aktiviteter for borgere i hjemmeplejen reduceres og tilpasses dermed til det nuværende forbrug. Det nuværende antal borgere i ordningen fastholdes. I udmøntningen skal der være et særligt fokus på, at udsatte borgere med et begrænset netværk fortsat kan tilgodeses.

(Budgettet reduceres med 500.000 kr. i 2025 og 700.000 kr. årligt fra 2026)

45. Tilpasning af budgetrammen til IT-udgifter

En mere effektiv udnyttelse af IT-aftaler og licenser har medført, at de afsatte midler ikke anvendes i fuldt omfang. Med forandringen tilpasses budgetrammen med 500.000 kr. fra 2025.

(Budgettet reduceres med 500.000 kr. årligt fra 2025)

Borgere med fysiske og psykiske handicap

46. Reduktion af den faste budgetramme til Mestring og Rådgivning under Skanderborg Fællesskaberne

Mestring og Rådgivning under Skanderborg Fællesskaberne har de sidste tre år haft et mindreforbrug på den samlede budgetramme. Med forandringen reduceres budgettet med 500.000 kr.

(Budgettet reduceres med 500.000 kr. årligt fra 2025)

Kultur og fritid

47. Reduktion af midler til aftenskoleområdet

Reduktion af midler til aftenskoleområdet. I de seneste år har der været et mindreforbrug, som gør det muligt at reducere tilskuddet til området.

(Budgettet reduceres med 350.000 kr. årligt fra 2025)

48. Fjernelse af tilskud til særlige ferieaktiviteter

I forlængelse af corona blev der afsat en pulje til særlige sommerferieaktiviteter: 200.000 kr. til skoleområdet og 75.000 kr. til fritidsområdet. Der har de seneste år været begrænset efterspørgsel efter tilskud fra puljen. Med forandringen fjernes det samlede budget til særlige ferieaktiviteter.

(Budgettet reduceres med 275.000 kr. årligt fra 2025)

Beskæftigelses- og arbejdsmarkedsforhold

49. Lukning af internt tilbud om beskæftigelsesrettede fysioterapeutiske vurderinger

Det interne tilbud om beskæftigelsesrettede fysioterapeutiske vurderinger i Arbejdsmarked og Social bortfalder, svarende til en budgetreduktion på 600.000 kr. pr. år. Som konsekvens heraf forventes en merudgift til eksterne fysioterapeutiske ydelser på ca. 100.000 kr. pr. år. (Budgettet reduceres med netto 250.000 kr. i 2025 og 500.000 kr. årligt fra 2026)

50. Lukning af produktionskøkkenet på Danmarksvej 31

Produktionskøkkenet på Danmarksvej 31 lukkes ved udgangen af 2025. Herefter vil Arbejdsmarked og Social alene have produktionskøkken i FLOK på Sølund. Budgettet til køkkenpersonale i produktionskøkken reduceres svarende til et årsværk. (Budgettet reduceres med 500.000 kr. årligt fra 2026)

Administration

51. Reduktion af printere på Fælleden

Antallet af printere på Fælleden reduceres fra 19 til 6. (Budgettet reduceres med 100.000 kr. i 2025 og 200.000 kr. årligt fra 2026)

52. Besparelse på en stilling i Økonomifunktionen (Budget, Analyse og Data)

”Budget, Analyse og Data” reduceres med en stilling, hvilket betyder, at analyseopgaver og konkret understøttelse af organisationen ikke længere kan varetages og løses på samme niveau. (Budgettet reduceres med 600.000 kr. årligt fra 2027)

53. Rammebesparelse på Sekretariat for Skoler, Dagtilbud og Familier

Med en omprioritering og omorganisering af Sekretariatet for Skoler, Dagtilbud og Familier kan der frigives ressourcer. (Budgettet reduceres med 300.000 kr. i 2025 og 600.000 kr. årligt fra 2026)

54. Reduktion af ledelsessekretariatet i Arbejdsmarked og Social

Ledelsessekretariatet i Arbejdsmarked og Social reduceres med et årsværk. Det indebærer en reduktion i serviceniveauet for den politiske betjening, særligt for Arbejdsmarkedsudvalget, samt for understøttelsen af den strategiske og driftsmæssige ledelse af ansvarsområderne under Arbejdsmarked og Social. (Budgettet reduceres med 325.000 i 2025 og 650.000 kr. årligt fra 2026)

55. Reduktion af pulje til arkivering og sletning af arkivdata

Med forandringen reduceres den centrale pulje til dækning af udgifter i forbindelse med lovpligtige afleveringer af journaler til Statens Arkiver samt den efterfølgende sletning af journaldata. Omfanget af de løbende udgifter til aflevering og sletning er svære at vurdere. En reduktion af puljen vil øge usikkerheden i forhold til, om der er en tilstrækkelig budgetmæssig dækning på området. (Budgettet reduceres med 200.000 kr. årligt fra 2025)

56. Reduktion af Direktionens udviklingspulje

Reduktion af Direktionens udviklingspulje med 150.000 kr. årligt. (Budgettet reduceres med 150.000 kr. årligt fra 2025)

57. Reduktion i den borgerrettede klimaindsats

Den direkte borgerrettede klimaindsats reduceres med 0,4 stilling. (Budgettet reduceres med 300.000 kr. årligt fra 2025)

Forandringer, der gennemføres inden for den eksisterende budgetramme

Tværgående – Nyt perspektiv på det specialiserede voksenområde

58. Etablering af udvidet fleksibel bostøtte

Der etableres udvidet fleksibel bostøtte til borgere med psykiske udfordringer og/eller sociale problemer, som kan profitere af omfattende støtte i egen bolig som alternativ til botilbud. Støtten leveres alle ugens dage i dag- og aften timer. Støtte om natten leveres af akuttelefonen på Kjærsholm.

59. Tilpasning af målgruppe i botilbuddet Kjærsholm

Tilpasning af målgruppen på botilbuddet Kjærsholm, så målgruppen fremover består af borgere med psykiatriske udfordringer og/eller sociale problemer, herunder let til moderat misbrug, som har behov for et midlertidigt ophold på botilbud.

60. Tilpasning af målgruppen på botilbuddet Toftegårdsvej

Tilpasning af målgruppen på Toftegårdsvej 4A–10C, så målgruppen fremover er unge med udviklingsforstyrrelser, der ikke er klar til egen bolig.

61. Bedre udnyttelse af boligerne på Vestervej

Vestervej skal i højere grad drives som et opgangsfællesskab med en lille fast gruppe medarbejdere tilknyttet, som både har fokus på at støtte den enkelte beboer og på det sociale fællesskab blandt beboerne. Målgruppen tilpasses, så Vestervej i højere grad fungerer som et alternativ til et botilbud.

Natur og Miljø

62. Strategi for autocampere

Forligspartierne anmoder Klima, Miljø og Planudvalget om at udarbejde en strategi for autocampere. Strategien skal præcisere, hvor autocampere er velkomne og hvor der ikke ønskes overnattende autocampister. De udvalgte lokationer skal søge at skabe mest mulig værdi lokalt knyttet til autocamperturismen, ikke mindst ved at eksisterende byliv, turismeaktører mv. understøttes. Samtidig skal hensyn til klima, miljø og natur vægtes i udarbejdelsen af strategien.

Vej og Trafik

63. Kollektiv trafikbetjening af FLOK – omlægning af bybussen i Skanderborg

På baggrund af sagen ”*Forslag til omlægning af bybussen i Skanderborg Midtby inkl. scenarier for kollektiv trafikbetjening af FLOK*” besluttede Byrådet d. 29. maj 2024 at vælge scenarie C for en omlægning af bybussen i Skanderborg. Scenarie C medfører en årlig forøget driftsudgift for bybussen i Skanderborg (rute 21) på 200.000 kr., som finansieres indenfor den eksisterende ramme.

Beskæftigelses- og arbejdsmarkedsforhold

64. Mere natur i beskæftigelsesindsatserne

Forandringen betyder, at der skal ske øget fokus på at tænke naturens muligheder ind i indsatserne på beskæftigelsesområdet. Borgerne skal med forandringen gives større mulighed for at komme ud i naturen som en del af de beskæftigelsesrettede indsatser.

Kommunale Ejendomme

65. Salg af Ryvang

Ryvang er besluttet solgt, når Mølleskolens midlertidige anvendelse ophører ved ibrugtagningen af ny skole i Ry. Ryvang forventes at kunne anvendes til boliger/liberalt erhverv, dette kræver dog ny planlægning. En del af bygningsmassen består af almene ældreboliger. Byrådet har i juni 2020 besluttet, at disse boliger opretholdes som dette.

Budgetaftalen er under forudsætning af kommunernes samlede overholdelse af de rammer på anlæg og drift, der er aftalt mellem KL og Regeringen.

For Socialdemokratiets byrådsgruppe:

Frands Fischer

Trine Frenker

Jørgen Naut

For Venstres byrådsgruppe:

Jens Szabo

Christina Bottke

For Det Konservative Folkepartis byrådsgruppe:

Thomas Cordtz

For Socialistisk Folkepartis byrådsgruppe:

Charlotte Vindeløv

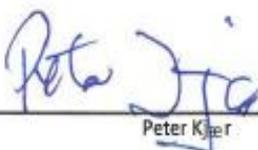
For Det Radikale Venstres byrådsgruppe:

Anne Heeager

For Danmarksdemokraterne:

Martin Frausing Poulsen

For Enhedslisten:

Peter Kjær

For Alternativet:

Mira Issa Bloch

Løsgængere:

Malene Ringberg

Ole Drægemüller

Bilag 1: Samlet økonomi og budgetoversigt

Med budgettaftalen er der over de fire budgetår et gennemsnitligt overskud på de ordinære poster på ca. 179 mio. kr. Byrådets mål er 185 mio. kr. i overskud på de ordinære poster.

Det er i budgettet forudsat, at økonomiaftalerne mellem KL og Regeringen også fremover indeholder en statslig kompensation for den demografiske udvikling svarende til minimum 10 mio. kr. årligt til Skanderborg Kommune. Der er således indarbejdet en årlig vækst i Skanderborg Kommunes bloktilskud på 10 mio. kr. i budgettets overslagsår.

Årets økonomiaftale mellem KL og regeringen giver Skanderborg Kommune 32 mio. kr. i ekstra bloktilskud til finansiering af udgifterne til flere børn, ældre m.v. i 2025. Heraf er der indarbejdet ekstra 17 mio. kr. til imødegåelse af de stigende udgifter til de specialiserede socialområder.

Samlet set ser Skanderborg Kommunes budget ud for perioden 2025 – 2028:

Tabel 1.1: Budgetoversigt

(2025-priser i mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Driftsindtægter	-4.682,4	-4.724,4	-4.773,0	-4.832,7
Ændrede indtægter som følge af forandringer	-5,0			
Driftsudgifter	4.505,4	4.547,5	4.592,0	4.647,3
Afledt drift af valgte anlæg	0,1	0,2	0,5	0,5
Driftsudvidelser som følge af nye forandringer	8,4	18,1	17,4	17,4
Driftsreduktioner som følge af effektiviseringer/besparelser	-9,3	-13,8	-15,3	-15,7
Resultat af ordinær drift ekskl. ekstraordinære poster	-182,7	-172,5	-178,4	-183,1
Selvbudgettering og grundskyld			56,7	
Resultat af ordinær drift	-182,7	-172,5	-121,7	-183,1
Anlæg ekskl. klima og almene boliger	248,7	319,7	143,8	150,7
Afdrag på lån	36,4	37,4	38,2	11,7
Resultat af skattefinansieret område:	102,4	184,7	60,3	-20,7
Kommunale Almene Boliger (Nettopåvirkning)	0,3	4,2	17,4	13,3
Resultat i alt	102,6	189,0	77,7	-7,4

Tabel 1.2: Finansieringsoversigt

Finansieringsoversigt	2025	2026	2027	2028
Lånoptagning	-22,3	-57,9	-17,2	-1,4
Indefrosset grundskyld	0,0	-50,0	-50,0	0,0
Resultat i alt	102,6	189,0	77,7	-7,4
Indbetaling på indefrosne feriemidler	8,4	8,4	8,4	8,4
Finansforskydninger øvrige	43,3	-8,9	-8,9	-14,6
Årets likviditetspåvirkning	132,1	80,5	10,1	-15,0
Ramme/likviditet til overførte anlæg	73,4	13,3	1,5	4,5
Årets likviditetspåvirkning inkl. overførte anlæg	205,5	93,9	11,6	-10,5

(- betyder penge i kassen)

Statsgarantien udgør grundlaget for budgetaftalen. Ny beregning vedrørende selvbudgettering foreligger forventeligt medio september. Den nye beregning kan give anledning til at genoverveje valg af selvbudgettering i stedet for statsgaranti. Borgmesteren indkalder forligskredsen til drøftelse heraf.

Byrådet valgte sidste år at selvbudgettere skat og udligning i 2024, da det forventedes at give en ekstra indtægt i 2024 på 21,7 mio. kr. Da der er meget stor usikkerhed omkring det at selvbudgettere, blev der budgetteret med en særlig "buffer" i 2027 på et tilsvarende beløb, så der er råd til at tilbagebetale pengene i 2027, hvis det viser sig nødvendigt. På baggrund af nye skattetal er der foretaget en fornyet vurdering vedr. den eventuelle tilbagebetaling i 2027. Den nye vurdering viser, at der ikke forventes nogen tilbagebetaling. Der er dog stadig usikkerhed om dette, og derfor har forligspartierne i Budget 2025-2028 valgt at reducere "bufferen" med 15 mio. kr. til 6,7 mio. Kr. Der er stadig budgetteret med en "buffer" på 50 mio. kr. i 2027 til tilbagebetaling af for meget modtaget grundskyld i 2024.

Overskuddet på driften på gennemsnitligt 179 mio. kr. årligt giver grundlæggende mulighed for et årligt anlægsniveau på 150 mio. kr., svarende til 600 mio. kr. i budgetperioden. Da der i den fireårige budgetperiode er budgetteret med 863 mio. kr. til anlægsudgifter har forligskredsen derfor valgt at bruge 263 mio. kr. af kommunens kassebeholdning i den fireårige budgetperiode.

Skanderborg Kommune har gennem de foregående år opbygget en solid kassebeholdning, som bl.a. er reserveret til fremtidige investeringer. Forligskredsen har bevidst valgt at prioritere et stort anlægsbudget i 2025 og 2026, da det er nødvendigt for at sikre den kommunale service til alle børn, skoleelever og ældre i Skanderborg Kommune. Den økonomiske målsætning om, at den gennemsnitlige kassebeholdning skal udgøre minimum 3.000 kr. pr. borger - svarende til ca. 200 mio. kr. i alt - er derfor ikke opfyldt i overslagsårene i budgetperioden.

Forligskredsen er enig om, at det er nødvendigt at genopbygge kassebeholdningen, når de ekstraordinært store anlægsprojekter er gennemført. Med den nuværende tiårige investeringsoversigt - hvor der samlet investeres 1,4 mia. kr. frem mod 2034 - styrkes kassebeholdningen igen fra 2028, og det forventes at målsætningen om en kassebeholdning på 200 mio. kr. opnås igen med udgangen af 2032.

Skanderborg Kommune er fortsat i vækst. Det medfører et behov for øgede driftsbudgetter og nye investeringer. Samtidig er Skanderborg Kommune én af de kommuner, som er blevet hårdest ramt af udligningsreformen, og som har et af de laveste indtægtsgrundlag efter udligning. Med andre ord har Skanderborg Kommune få penge at drive kommune for sammenlignet med landets øvrige kommuner.

Forligskredsen er enig om, at den kommunale velfærd som udgangspunkt skal fastholdes i takt med den stigende befolkning. Budgetterne er derfor øget på velfærdsområderne, så der fra 2028 er indarbejdet ekstra ca. 100 mio. kr. til velfærd som følge af befolkningstilvæksten. Pengene er fordelt på følgende områder:

- 1 mio. kr. til dagtilbud for 0-6-årige
- 40 mio. kr. til skoler og pædagogiske fritidstilbud
- 42 mio. kr. til ældre
- 8 mio. kr. til borgere med fysiske og psykiske handicap
- 9 mio. kr. til kommunal medfinansiering af regionale sundhedsydelser.

Bilag 2: Oversigt over forandringer, der medfører udvidelser eller reduktioner på driftsbudgettet

Tabel 2.1: Forandringer, der medfører udvidelser på driften

(2025-priser i 1.000 kr.)	2025	2026	2027	2028
Tværgående				
Etablering af tværgående natteteam		750	1.500	1.500
Udbredelse af boligsocialt arbejde i Højvangen og øvrige almene boligområder i kommunen		1.200	1.200	1.200
Demokrati				
IT-understøttelse til Seniorrådsvalg	150			
Personale				
Tiltrækning og tilknytning til en attraktiv arbejdsplads med gode muligheder for fleksibilitet		800		
Sundhedsfremme og forebyggelse				
Tildeling af flere midler til kræftrehabilitering	300	300	300	300
Ekstra besøg af Sundhedsplejen i 4. klasse	390	390	390	390
Klima og Energi				
Grøn omstilling – udmøntning af den grønne trepartsaftale	1.000	1.000	1.000	1.000
Natur og Miljø				
Revision af vandløbsregulativer	340	288	288	288
Skoler og pædagogiske fritidstilbud				
Fremme inklusionsarbejdet ved etablering af mellemformer og lignende tiltag		4.000	4.000	4.000
Børn og unge med særlige behov				
Familien i Fokus	750	1.500	1.500	1.500
Løft af budgetrammen i PPR	300	1.500	1.650	1.650
Ældre				
Cafeer på plejecentre, som katalysator og arena for fællesskab blandt ældre	2.161	2.161	2.161	2.161
Kompensering for strukturel ubalance i udgifter til personaleforsikringer grundet et stigende antal medarbejdere i plejedistrikterne	1.500	1.500	1.500	1.500
Kultur og fritid				
Sølund Musikfestival – et lys i mørket for mennesker med udviklingshandicap	150	150	150	150
Forøgelse af driftsbudgettet til Di Heslige Slønglers Klup		375	375	375
Grundlovsfest på Himmelbjerget, Hotel Democracy	50	50	50	50
Danmarks smukkeste – herunder støtte til Himmelbjerget 150 år	500	500	500	500
Landdistriktspuljen		800		
Ledelse og Administration				
Ekstra ressourcer til virksomhedsområdet	650	650	650	650
Veterankoordinatorfunktionen	200	200	200	200
Forslag til udvidelser i alt	8.441	18.114	17.414	17.414

Note vedrørende fortegn: + er udgifter, - er indtægter

Tabel 2.2: Forandringer, der medfører øgede indtægter

(2025-priser i 1.000 kr.)	2025	2026	2027	2028
Økonomi				
Reduktion af buffer afsat i 2027 til efterregulering af selvbudgettering i 2024			-15.000	
Ekstraordinært finansieringstilskud	-5.000			
Forslag til ekstra indtægter i alt	-5.000		-15.000	

Note vedrørende fortegn: + er udgifter, - er indtægter

Tabel 2.3: Forandringer, der medfører reduktioner på driften

(2025-priser i 1.000 kr.)	2025	2026	2027	2028
Personale				
Harmoniseret anvendelse af Learning Management Systems (LMS)			-50	-50
Udviklingspolitik, kommuneplan og lokalplaner				
Justering af midler til arkitektur	-60	-60	-60	-60
Sundhedsfremme og forebyggelse				
Budgetreduktion Tandplejen – rammebesparelse	-500	-500	-500	-500
Udgiftsreduktion på vederlagsfri fysioterapi	-330	-665	-1.007	-1.007
Reduktion af midler til digital fællesskabsplatform	-100	-100	-100	-100
Natur og Miljø				
Forhøjelse af brugerbetaling på Skimminghøj kanolejrplads	-25	-25	-25	-25
Frivillig betaling for autocamperovernatning ved Knudsø	-5	-10	-15	-20
Halvering af midler til kondemneringssager	-100	-100	-100	-100
Reduktion af pleje af grønne arealer	-100	-100	-100	-100
Puljer til gavn for fællesskaber	-400	-400	-400	-400
Vej og Trafik				
Reduktion af udgifter til drift og reparation af vejbelysning	-500	-500	-500	-500
Erhverv, turisme og internationalt samarbejde				
Reduktion i midler til Business Region Aarhus	-130	-65	-65	-65
Dagtilbud for 0-6-årige				
Afvikling af Naturbussen	-325	-650	-650	-650
Skoler og pædagogiske fritidstilbud				
Bortfald af mertildeling til specialskoler og alment skoler med specialklasserækker	-1.042	-2.500	-2.500	-2.500
Varetagelse af klubtilbud i Hørning på Sommerbæk Børnehus og Skole fra 2027			-271	-650
Børn og unge med særlige behov				
Reorganisering af SSP-området		-150	-300	-300
Ældre				
Øget brug af velfærdsteknologi	-300	-600	-600	-600
Tilpasning af budgetrammen på hjælpemiddelområdet	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000
Reduktion i udbringning af mad til egen bolig (frit valg)	-280	-445	-470	-470
Harmonisering af brugerbetaling for madservice mellem handicap- og ældreområdet	-150	-200	-200	-200
Nødkald og elektriske låse – skærpet bevillingspraksis	-160	-335	-335	-335

Fastholdelse af nuværende niveau for selvvalgte aktiviteter i hjemmeplejen	-500	-700	-700	-700
Tilpasning af budgetrammen til IT-udgifter	-500	-500	-500	-500
Borgere med fysiske og psykiske handicap				
Reduktion af den faste budgetramme til Mestring og Rådgivning under Skanderborg Fællesskaberne	-500	-500	-500	-500
Kultur og fritid				
Reduktion af midler til aftenskoleområdet	-350	-350	-350	-350
Fjernelse af tilskud til særlige ferieaktiviteter	-275	-275	-275	-275
Beskæftigelses- og arbejdsmarkedsforhold				
Lukning af internt tilbud om beskæftigelsesrettede fysioterapeutiske vurderinger	-250	-500	-500	-500
Lukning af produktionskøkkenet på Danmarksvej 31		-500	-500	-500
Ledelse og administration				
Reduktion af printere på Fælleden	-100	-200	-200	-200
Besparelse på en stilling i Økonomifunktionen (Budget, Analyse og Data)			-600	-600
Rammebesparelse på Sekretariat for Skoler, Dagtilbud og Familier	-300	-600	-600	-600
Reduktion af ledelsessekretariatet i Arbejdsmarked og Social	-325	-650	-650	-650
Reduktion af pulje til arkivering og sletning af arkivdata	-200	-200	-200	-200
Reduktion af Direktionens udviklingspulje	-150	-150	-150	-150
Reduktion i den borgerrettede klimaindsats	-300	-300	-300	-300
Forslag til reduktioner i alt	-9.257	-13.830	-15.273	-15.657

Bilag 3: Investeringsoversigt 2025-2034 samt afledt drift

Skanderborg Kommune er på vej mod 70.000 indbyggere. Det giver et pres på de fysiske rammer, og derfor arbejdes der i budgetprocessen med en tiårig investeringsplan.

Forligskredsen er på den baggrund enige om den tiårige investeringsoversigt, som fremgår af den følgende tabel. Den tiårige investeringsplan skal sikre de fysiske rammer for nuværende og nye borgere i de kommende ti år.

Forligskredsen betragter den tiårige investeringsplan som en traditionel fireårig investeringsoversigt. Næste års budget tager derfor afsæt i den tiårige investeringsoversigt.

Tablet 3.1: Samlet investeringsoversigt

(2025-priser i 1.000 kr.)	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
Økonomi:										
Grundkapitalindsud i nye almene boliger						8.671	5.000	5.000	5.000	5.000
Grundkapital Stjør				4.500						
Grundkapital Vestervej, Hørning (Inkl. salg af grund)		8.144								
Grundkapital Vestervej, Hørning (Inkl. salg af grund)		-6.573								
Svaneparken etape 3 - grundkapital				7.800	1.000					
Langvad Bakker Låsby		4.200								
Voldbyvej Sjelle					4.000	500				
Løvfanget – Holmedal, Voerladegård					3.671	829				
Klima og energi:										
Konvertering af olie- og gasfyr i offentlige institutioner	5.846	2.029								
Pulje til klimaindsatser				3.600	3.600	3.600	3.600	3.600	3.600	3.600
Agnetevej (nord) følgeudgifter	720									
Skanderupbækken følgeudgifter	4.362									
Fossilfri køretøjer og ladestandere	2.180									
Skovrejsning inklusive opkøb af jord	4.673	1.039								
Solceller på kommunale ejendomme	1.298									
Agnetevej medfinansieringsdelen	7.434									

(2025-priser i 1.000 kr.)	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
Områderne langs Skanderupbækken, Skanderborg medfinansiering	20.400									
Forsyningens afdrag på klimaprojekter	-2.640	-2.641	-2.641	-2.641	-2.641	-2.641	-2.641	-2.641	-2.641	-2.641
Udviklingsstrategi, planstrategi og lokalplan:										
Kvalitet i byudviklingen i Galten		5.000								
Udviklingsstrategi, køb og salg:										
Salg af Søkilde		-21.935								
Salg af Ryvang		-4.590								
Udgifter ved salg af Ryvang		602								
Aftale med Naturstyrelsen om skovrejsning				1.822	1.700	1.700	1.700	1.700	1.700	1.700
Salg af kommunale ejendomme, ejendomsdatabase	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
Salg af kommunale ejendomme, ejendomsdatabase	-1.800	-1.800	-1.800	-1.800	-1.800	-1.800	-1.800	-1.800	-1.800	-1.800
Teknisk ramme byggemodninger	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000
Teknisk ramme byggemodninger	-25.000	-25.000	-25.000	-25.000	-25.000	-25.000	-25.000	-25.000	-25.000	-25.000
Natur og miljø:										
Gudenåstien - Fra kilde til fjord	1.587									
Gudenåstien - anlægstilskud	-3.820									
Vej og trafik:										
Stitunnel Virringvej / Ægirsvej		-2.677								
Kryds, rute 170 Hørning				1.851	8.258	5.698				
Genåbning af Stilling Station						9.745				
Forlængelse af Ørstedvej, Stilling	1.440									
Infrastruktur i Hørning Syd				14.175	14.175	14.175	14.175			

(2025-priser i 1.000 kr.)	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
Forlængelse af Scandiavej, Låsby					7.371					
Strategisk jordkøb og infrastruktur								7.000	7.000	7.000
Stiadgang og opholdsareal ved Lillesø	203									
Vej og stistruktur, Ny skole i Ry	3.780									
Udskiftning af elpærer til LED belysning	3.400	600								
Sti Klank, Baunevej, Galten		1.939								
Sti Virringvej	246									
Sti Virringvej indtægter Vejdirektoratet	-5.665	-101								
Vestergade Vroldvej til Birkevej	2.103	1.986								
Langelinje i Skjørring			1.635							
Sikre veje til skole og fritid	1.500	1.500	1.500	1.500	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
Pulje cykelstier			906	4.000	16.000	16.000	14.000	14.000	14.000	14.000
Anden del af cykelsti, v. Dyrehaven	2.661									
Anden del cykelsti v. Dyrehaven indtægter VD	-1.582									
Områdefornyelse Adelgade	16.915	17.001								
Områdefornyelse Kulturtorvet		109		5.973	3.520					
Områdefornyelse Andre forbindelser	385	811	811	760						
Forlængelse af Ørstedvej Stilling Indtægter	-16.452		-9.433							
Fortov langs Toftegaardsvej ved Smedens Have	254									
Cykelbaner Jeksendalvej	660	1.290								
Pulje til cykelspor	500	500	500	500						
Forskønnelse af Aarhusvej, Stilling	200	1.000								
Forprojekt til forskønnelse af Borgergadekvarteret	1.000									

(2025-priser i 1.000 kr.)	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
Færdiggørelse af supercykelsti-projekt, Himmelbjergruten eller Silkeborgruten	850	3.642								
Færdiggørelse af supercykelsti-projekt, Himmelbjergruten eller Silkeborgruten		-425	-1.821							
Områdefornyelse Adelgade Nord + bro				10.000						
Dagtilbud til 0-6-årige:										
OPP anlægsydelse - Toftelunden	4.629	4.629	4.629	4.629	4.629	4.629	4.629	4.629	4.629	4.629
Udvidelse af dagtilbudspladser Hørning			207	519	5.775	8.316				
Ny daginstitution i Stjær ved Stjærskolen	3.116									
Flytning af Veng Børnehus til Veng Skole	3.300									
Kapacitet dagtilbudsområdet - Låsby	13.312	14.556								
Kapacitet dagtilbudsområdet - Virring		25.154	6.364							
Børnehuset Horsegaard	4.154									
Kapacitet dagtilbudsområdet - Ry	27.462	13.057								
Kapacitet dagtilbudsområdet - Stilling	10.428	5.000								
Udvidelse af dagtilbudspladser - Ry				208	519	8.059	12.885			
Pulje til kapacitetsudfordringer herunder også Ejer Bavnehøj	2.208	518	3.774	2.316	6.000	2.000				

(2025-priser i 1.000 kr.)	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
Skoler og pædagogiske fritidstilbud:										
Ny skole i Ry med placering v. Ry-hallerne	82.533	78.517								
Sommerbæk Skole - etape 2	7.083	91.391	59.265							
Tilpasning af kapacitet på Skovbyskolen	9.555									
Regn- og klimavandsløsning Ry	5.193									
Ombyg/nybyg den ældre del af blok D på Låsby Skole	15.162									
Rokade/modernisering faglokale Låsby Skole Bygning A		5.712								
Gyvelhøjskolen udskiftning ventilation fløje C, F, G, H			7.270							
Om/tilbygning gymnastik/omklædning Gyvelhøjskolen bygning I			3.219							
Tilpasning af kapacitet på skoleområdet i Stjær			208	519	21.529	2.343				
Renovering /optimering af ventilation/indeklima skole				9.000	9.000	9.000	9.000	9.000	9.000	9.000
Rokade af fag- og klasserum og samling af faglokaler Stilling Skole				5.904	5.000					
Pulje renovering/modernisering af skolerne					5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
Ældre:										
Serviceareal Søndergade i Galten		815	30.993	45.888	7.386					
Serviceareal Søndergade i Galten					-2.400					
Serviceareal i Låsby	187	4.632	13.689	10.391						
Serviceareal i Låsby				-2.400						
Midlertidig parkering og pavillon nyt plejecenter Galten		3.648	5.473	4.154						

(2025-priser i 1.000 kr.)	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
Salg af byggeret Nyt plejecenter Galten				-5.000						
Plejeboliger på Søndergade i Galten	1.039	17.655	72.696	54.569						
Plejeboliger i Låsby	1.039	17.655	72.696	56.039						
Plejecenter Låsby: Låneindfrielse og Salg Søndervang				8.500						
Plejecenter Låsby: Låneindfrielse og Salg Søndervang					-2.500					
Plejeboliger Anebjerg/Stilling						8.987	32.357	12.462		
Borgere med fysiske og psykiske handicap										
Ny boenhed 20 i botilbuddet Landsbyen Sølund	17.000	35.500								
Omdannelse af boliger i botilbuddet Kjærsholm		6.200	300	300	300	300	300	300	300	300
Omdannelse af boliger i botilbuddet Toftegårdsvej		94	94	94	94	94	94	94	94	94
Analyse af tilpasninger af enheder i bo- aktivitetstilbuddet Landsbyen Sølund	1.000									
Omdannelse af én bolig i 7 boenheder til personalefaciliteter i Landsbyen Sølund	700									
Kultur og fritid:										
Nyt Museum Skanderborg	17.149	4.000								
Nyt Museum Skanderborg Indtægter fonde	-7.959	-2.652								
Spor 3- Salg af Vroldanlæg	-11.114									
Spor 3 Fælleden idrætscenter, Ramme etape 2	5.857									
Mountainbikespor i Anebjerg Skov	1.350	961								
Mountainbikespor i Anebjerg Skov		-1.025								

(2025-priser i 1.000 kr.)	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
Ry Sejlklub		3.500								
KFI – anlægsramme Galten					25.000	25.000				
Klubhus og omklædningsrum på Fælleden		5.000	5.000							
Multihal i Ry							10.000			
Kommunale ejendomme:										
Overfladevand ved Spongparken	3.000	3.240								
Renovering af kommunale tage	3.975	3.000								
Sølund - separatkloakering	1.000		10.000	10.000						
Anlæg i alt: inkl. klimainvesteringer og almene boliger	275.996	352.407	286.534	258.670	146.186	132.205	110.299	60.344	47.882	47.882
Anlæg i alt: ekskl. klimainvesteringer og almene boliger	248.724	319.738	143.783	150.703	148.827	134.846	112.940	62.985	50.523	50.523

Table 3.2: Derived operation of selected infrastructure projects on the investment overview

(2025-priser i 1.000 kr.)	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
Cykelbaner Jeksendalvej			78	78	78	78	78	78	78	78
Forskønnelse af Aarhusvej, Stilling			40	70	70	70	70	70	70	70
Færdiggørelse af supercykelstiprojekt, Himmelbjergruten eller Silkeborgruten			180	180	180	180	180	180	180	180
Omdannelse af én bolig i 7 boenheder til personalefaciliteter i Landsbyen Sølund	88	177	177	177	250	323	323	323	323	323
Multihal i Ry								800	800	800
Afledt drift i alt	88	177	475	505	578	651	651	1.451	1.451	1.451